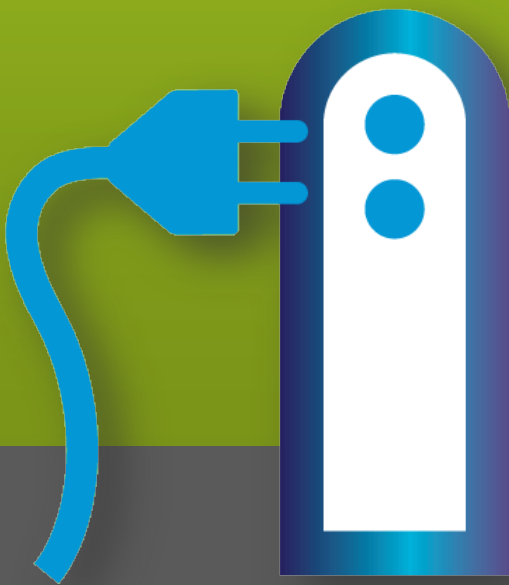

Stappenplan voor gemeenten: van aanvraag tot laadpaal

Stichting e-laad.nl
November 2011

Stappenplan voor gemeenten: van aanvraag tot laadpaal

Ton Rombouts

Burgemeester 's Hertogenbosch en voorzitter stichting e-laad.nl:

"Iedereen gelooft er in, zowel overheden als het bedrijfsleven. Alleen de consument aarzelt nog", zegt voorzitter Ton Rombouts. *"De infrastructuur is het grootste struikelblok, dus daar werken we nu hard aan."*

Onoph Caron

Directeur stichting e-laad.nl:

"Samen met gemeenten, automobilisten en andere partners een basis infrastructuur realiseren van 10.000 openbare laadpunten voor elektrische auto's. Zo willen we ervaring opdoen met het gebruik en opladen van elektrische auto's."

e-laad.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Het initiatief van E-laad	3
2. Stappenplan: van aanvraag tot laadpaal	5
Stap 1: Selectie van locatie(s) door gemeente of e-rijder	5
Stap 2: Technische controle door E-laad	7
Stap 3: Bestuurlijk besluit door gemeente	7
Stap 4: Ondertekening van de overeenkomst	7
Stap 5: Nemen van een verkeersbesluit door gemeente	8
Stap 6: Realisatie door E-laad en de gemeente	8
Contactgegevens	9

Stichting e-laad.nl is een initiatief van de samenwerkende netbeheerders in Nederland

Inleiding

Voor u ligt het ‘Stappenplan voor gemeenten: van aanvraag tot laadpaal’ van stichting e-laad.nl (hierna E-laad). E-laad is een initiatief van samenwerkende netbeheerders in Nederland met als doel elektrisch vervoer stimuleren en informatie verzamelen over het laadgedrag van e-rijders, oftewel automobilisten die een elektrische auto rijden. Deze informatie is nodig om het effect van elektrisch vervoer op het elektriciteitsnet te bepalen en om het elektriciteitsnet voor te bereiden op de grootschalige introductie van elektrisch rijden. In dit kader plaatst E-laad 10.000 laadpunten in de openbare ruimte door heel Nederland.

De komst van elektrisch vervoer brengt veel veranderingen met zich mee. Veranderingen in mobiliteit, energiegebruik en verkeersbeleid. Voor gemeenten in Nederland betekent het faciliteren van elektrische mobiliteit een nieuwe uitdaging. In december 2010 kwam ‘*WATT en hoe in elektrisch rijden: de startgids voor gemeenten*’ uit.¹ Hierin staat een schat aan informatie om ambtenaren en beleidsmakers op weg te helpen bij het nemen van relatief eenvoudige maatregelen, die in het licht van de beginfase van elektrisch vervoer belangrijk zijn.

Ter aanvulling van bovengenoemde startgids heeft E-laad in samenwerking met diverse gemeenten dit concrete stappenplan voor gemeenten opgesteld. De gids bevat alle stappen die genomen moeten worden van de eerste aanvraag voor een laadpaal bij E-laad tot het daadwerkelijk kunnen laden. In deel 1 wordt kort uitleg gegeven over het initiatief van E-laad. In deel 2 vindt u het stappenplan, bestaande uit zes stappen.

Mocht u na het lezen van dit stappenplan vragen of opmerkingen hebben, dan horen wij dit uiteraard graag!

¹ Deze gids is beschikbaar via het besloten online platform van de VNG: www.romnetwerk.nl onder de groep ‘elektrisch rijden’. Ook E-laad heeft deze gids beschikbaar gesteld via www.e-laad.nl.

1. Het initiatief van E-laad

Hoe de wereld er over twintig jaar uit ziet, weet niemand. In ieder geval gaat elektrisch rijden een verandering veroorzaken in de openbare ruimte. Hoe, en in welke mate? Daarover lopen de meningen nog erg uiteen. Veel hangt af van de methode om accu's te laden. Hiervoor zijn verschillende methoden. Zo kan er geladen worden via een regulier stopcontact, via een laadpaal op het laagspanningsnet, met behulp van een snellaadpaal met een vermogen groter dan 44kW en in de toekomst zelfs draadloos of inductief.

Het gebruik van laadpalen voor normaal laden is momenteel de meest gangbare methode om elektrische voertuigen op te laden. Het laden aan een dergelijke paal duurt, afhankelijk van het type auto, tussen de twee en zes uur. Om elektrisch rijden echt praktisch te maken is daarvoor altijd een laadpaal op loopafstand nodig, wat inhoudt dat er een dicht netwerk aangelegd dient te worden. Tevens creëren deze ontwikkelingen en de behoefte aan laadinfrastructuur een vraag voor gemeenten, namelijk hoe elektrisch rijden te faciliteren en hoe hiermee om te gaan. E-laad helpt hierbij door een 'proeftuin' van laadpunten aan te bieden in de publieke ruimte, die op aanvraag gerealiseerd kunnen worden. Er zijn twee manieren waarop een laadpaal bij E-laad kan worden aangevraagd:

- 1) Een gemeente vraagt een publieke laadpaal aan. Een gemeente kan maximaal één laadpaal per 20.000 inwoners aanvragen. Dit zijn de zogenoemde 'strategische aanvragen'. Eén laadpaal heeft twee laadpunten. Elke elektrische auto kan aan deze laadpaal laden.
- 2) Een particulier of bedrijf in het bezit van een elektrische auto vraagt een publieke laadpaal aan. Per elektrische auto kan maximaal één laadpaal worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde 'particuliere aanvragen'. Uiteraard worden deze laadpalen geplaatst in overleg met de desbetreffende gemeente. Aangezien het een publieke laadpaal betreft, kan elke elektrische auto ook aan deze laadpaal laden.

(Let op: Aanvragen door particulieren of bedrijven met een elektrische auto gaan niet ten koste van de aanvragen die een gemeente kan doen op basis van inwoneraantal.)

Aan de hand van de proeftuin die op deze manier gecreëerd wordt, kan uw gemeente ervaring op doen om de komende jaren met de opgedane kennis een effectief beleid te ontwikkelen. Om dit te ondersteunen ontwikkelt E-laad ook een rapportage zodat het gebruik van de laadpalen inzichtelijk wordt gemaakt. Hiermee kunnen gemeenten zien op welke momenten geladen wordt, hoe lang en hoeveel stroom er wordt gebruikt. Op deze manier kan toekomstig beleid worden gebaseerd op praktische ervaringscijfers zodat uw gemeente straks klaar is om elektrisch rijden te faciliteren.

Een belangrijk thema in het succesvol uitrollen van een openbare laadinfrastructuur voor elektrische auto's is de interoperabiliteit van laadpalen. Dit op het eerste gezicht moeilijke begrip kan eenvoudig worden uitgelegd: elektrische auto's kunnen bij alle publieke laadpunten met dezelfde stekker en met één laadpas laden. Verschillende partijen, zoals Eneco, Essent, Reewoud en E-laad hebben een intentieovereenkomst getekend waarin zij verklaren interoperabiliteit te waarborgen. Hierbij maakt het dus niet uit of er met een pasje van stichting E-laad opgeladen wordt aan een laadpunt van Essent, en andersom. Door het plaatsen van een laadpunt voor E-laad blijft de gemeente zodoende bereikbaar voor alle e-rijders in heel Nederland.

Wanneer de gemeente heeft besloten laadpalen te willen plaatsen in samenwerking met E-laad en deel te nemen aan de proeftuin, zullen er diverse stappen ondernomen worden. Deze staan beschreven in het volgende gedeelte van deze gids.

2. Stappenplan: van aanvraag tot laadpaal

Het complete proces (van aanvraag voor een laadpaal tot het daadwerkelijk kunnen laden) bestaat uit 6 stappen:

- 1) Selectie van locatie(s) door gemeente of e-rijder
- 2) Technische controle door E-laad
- 3) Bestuurlijk besluit door gemeente
- 4) Ondertekening van de overeenkomst
- 5) Nemen van een verkeersbesluit door gemeente
- 6) Realisatie door E-laad en gemeente

De stappen staan aangegeven in chronologische volgorde. In de praktijk zal echter blijken dat deze chronologie geen vereiste is en dat sommige stappen ook parallel aan elkaar kunnen worden uitgevoerd. Hieronder worden de stappen apart toegelicht.

Stap 1: Selectie van locatie(s) door gemeente of e-rijder

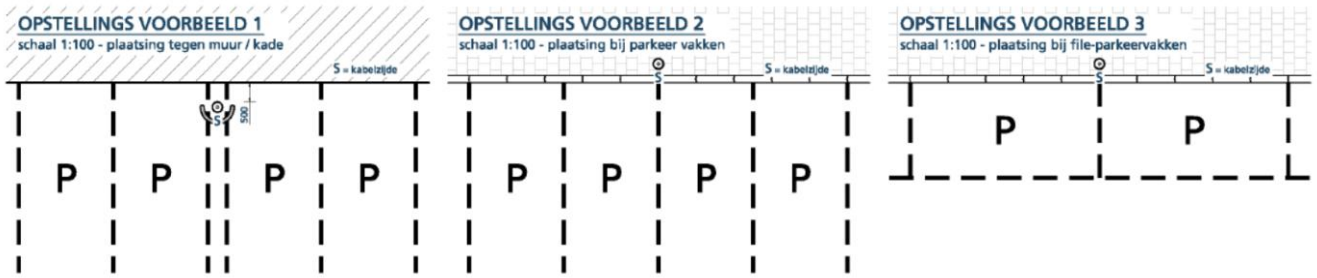
De eerste stap in het proces kan uitgevoerd worden door twee partijen, namelijk de gemeente en de e-rijder. Dit is afhankelijk van de aanvrager van de laadpaal.

Selectie door gemeente

Bij het selecteren van een strategische locatie door de gemeente is het belangrijk om goed te kijken naar de behoeften van de gebruikers van de laadpaal. Met name 'dagjesmensen' met een elektrisch voertuig zullen gebruik maken van de strategische laadpalen. Goede strategische locaties zijn dan ook plekken waar veel mensen komen en auto's voor langere tijd geparkeerd kunnen worden. Voorbeelden van geschikte strategische locaties zijn: parkeerplaatsen bij winkelcentra, een station, het gemeentehuis, parkeerplaatsen in of nabij het centrum, sportterreinen, een Toeristisch Overstappunt (TOP locatie) of carpoolplaatsen.

Bij het bepalen van een geschikte locatie voor een laadpaal dient u met verschillende zaken rekening te houden. Hieronder vindt u een overzicht van belangrijke (technische) criteria en aandachtspunten:

- 1) De laadpaal dient volledig op gemeentegrond te staan.
- 2) De laadpaal dient geplaatst te worden op openbaar terrein, dat 7 dagen per week en 24 uur per dag vrij toegankelijk is voor elektrische auto's. Houd dus ook rekening met bereikbaarheid tijdens bijvoorbeeld de weekmarkt, kermis, etc.
- 3) De laadpaal moet vanaf twee parkeervakken bereikbaar zijn. Eén laadpaal heeft namelijk twee aansluitpunten en er kunnen zodoende twee elektrische auto's tegelijkertijd laden. Mogelijke opstellingen zijn:

- 4) Om de laadpaal te kunnen plaatsen en onderhouden is de volgende vrije ruimte nodig: een halve meter aan de achterkant van de laadpaal en een halve meter aan beide zijanten. Daarnaast dient de laadpaal in verband met de lengte van het laadsnoer niet verder dan een halve meter van beide parkeervakken te staan.
- 5) Een laadpaal mag niet geplaatst worden onder de kruin van een boom. De minimale afstand tussen laadpaal en boom is in elk geval minimaal 1,5 meter. Let hierbij ook op het type wortel van de boom.
- 6) Er dient voldoende loopruimte te worden behouden wanneer de laadpaal op het trottoir komt te staan. Denk hierbij ook aan rolstoelen en dergelijke.
- 7) Een laadpaal mag niet geplaatst worden bij speelpleinen. De kans bestaat dat de laadpaal wordt gezien als onderdeel van het speelveld.
- 8) Houd rekening met eventuele ondergrondse obstructies en bodemgesteldheid (bijvoorbeeld losse grond).
- 9) Houd rekening met locaties in beschermd stadsgezicht. Om hier een laadpaal te realiseren is een extra vergunning nodig.
- 10) De laadpaal wordt bij voorkeur geplaatst op een locatie die, wanneer het donker is, verlicht wordt. Dit maakt gebruik van de laadpaal in het donker makkelijker en ontmoedigt vandalisme.
- 11) De laadpaal mag niet geplaatst worden op een plek waar een herinrichting binnen twee jaar op de planning staat.

Nadat de locatie(s) door de gemeente zijn geselecteerd, dient de gemeente de locatiegegevens via e-mail of via de website naar E-laad te sturen. Van iedere locatie hebben wij minstens de volgende gegevens nodig:

- 1) Een adresbenadering van de locatie.
- 2) Een overzichtsfoto van bovenaf met een markering van de exacte plek.
- 3) Een detailfoto op straatniveau met een markering van de exacte plek.

Selectie door e-rijder

Bij een particuliere aanvraag zal de eerste selectie van locatie gedaan worden door de e-rijder. Veelal kiest een e-rijder voor een locatie in de buurt van zijn of haar werk of woning. Voor plaatsing van een laadpaal door een e-rijder zijn dezelfde criteria van toepassing. Wanneer een e-rijder een aanvraag doet bij E-laad, zal de locatie eerst strategisch gecheckt worden en wordt de aanvraag vervolgens bekend gemaakt bij de gemeente. Een belangrijk

verschil bij een particuliere aanvraag, is dat wij voor de plaatsing een kopie vragen van het kentekenbewijs van de elektrische auto.

Stap 2: Technische controle door E-laad

Nadat E-laad de locatiegegevens heeft ontvangen zorgen wij voor een technische controle. Dit houdt in dat de locatie wordt onderzocht op de criteria uit stap 1. Daarnaast kijkt E-laad of er een elektriciteitsnet aanwezig is met voldoende capaciteit. Als de locatie op meer dan 25 meter van het laagspanningsnet ligt, wordt hiervoor een meerprijs gerekend. In dit geval zal E-laad aan de gemeente vragen of zij de kosten voor de meerlengte wil dragen, of dat zij op zoek wil gaan naar een alternatieve locatie. De kosten per strekkende meter meerlengte zijn afhankelijk van de netbeheerder, maar bedragen ongeveer €30,- per meter. De gemeente ontvangt binnen vijf werkdagen uitslag van de technische controle. Bij particuliere aanvragen doet E-laad de technische controle voordat de aanvraag wordt doorgestuurd naar de gemeente.

Let op: E-laad kan niet garanderen dat na een technisch akkoord de locatie ook daadwerkelijk geschikt is. Een netbeheerder kan ten tijde van de aansluiting altijd aangeven dat een, door E-laad vooraf geschikt geachte kabel, toch niet geschikt is. In dit geval zal E-laad samen met de gemeente naar een passende oplossing zoeken.

Stap 3: Bestuurlijk besluit door gemeente

Wanneer de locatie gekozen is en er door E-laad een technisch akkoord is gegeven, is een definitief akkoord vanuit de gemeente noodzakelijk. Gebruikelijk is om in het collegebesluit in ieder geval de volgende aspecten mee te nemen:

- 1) Het concept van E-laad en de voordelen van het elektrische rijden.
- 2) De beoogde locatie(s).
- 3) De overeenkomst met E-laad (zie stap 4).
- 4) De te nemen verkeersbesluiten (zie stap 5).

Via uw contactpersoon bij E-laad zijn voorbeelddocumenten te verkrijgen zoals een collegevoorstel en een verkeersbesluit.

Stap 4: Ondertekening van de overeenkomst

Stichting E-laad werkt met een VNG-overeenkomst en bijbehorende werkafspraken die zijn opgesteld en goedgekeurd door het VNG en een tiental gemeenten. In deze overeenkomst worden zaken als het eigendom van de laadpaal en de verantwoordelijkheden van beide partijen vastgelegd. Stichting E-laad kan pas overgaan tot realisatie op het moment dat de overeenkomst door beide partijen is getekend. De VNG-overeenkomst kan aangevraagd worden bij uw contactpersoon binnen E-laad en is tevens te vinden op onze website.

Stap 5: Nemen van een verkeersbesluit door gemeente

Wanneer een locatie door beide partijen is goedgekeurd zal de gemeente per locatie minimaal één parkeervak reserveren voor het laden van een elektrisch voertuig. Voordat een parkeerplek gereserveerd kan worden dient hiervoor een verkeersbesluit gepubliceerd te worden. Een verkeersbesluit is pas onherroepelijk nadat de bijbehorende zes weken bezwaartermijn is verstreken. Indien een gemeente het wenst, kan E-laad een laadpaalplaatsen zonder dat het verkeersbesluit onherroepelijk is. Echter, de kosten ten gevolge van een eventueel bezwaar komen dan wel voor rekening van de gemeente.

De gemeente kan een parkeerplek uiteindelijk reserveren door middel van het plaatsen van een E04-parkeerbord + onderbord met daarop het doel van het parkeren, bijvoorbeeld *'opladen elektrische personenauto's'*.

Stap 6: Realisatie door E-laad en de gemeente

Als alle voorgaande stappen zijn afgerond geeft de gemeente E-laad opdracht tot plaatsing van de laadpaal. De gemeente ontvangt hiervan een bevestiging. Het is mogelijk dat er voor de plaatsing eerst geschouwd gaat worden door de plaatsende partij. Voor, tijdens en na de plaatsing of aansluiting dient de gemeente een aantal verantwoordelijkheden op zich te nemen:

- 1) Het sturen van contactgegevens voor de uitvoering.
- 2) Het verwijderen van eventuele begroeiing op de beoogde locatie(s).
- 3) Verzorgen van een wegafzetting ten tijde van de plaatsing en ten tijde van de aansluiting.
- 4) Het aanbrengen van parkeerborden waarmee een parkeervak kan worden gereserveerd. Let op: minimaal één parkeerbord per laadpaal.
- 5) Indien mogelijk dient de gemeente het stuk grond rondom de laadpaal te betegelen. De betegeling rondom de laadpaal dient minimaal één tegel breed te zijn.
- 6) Bij parkeerplaatsen die gelijk lopen met de omliggende grond, moet een aanrijdbeveiliging voor de laadpaal geplaatst worden. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van een stootbeugel of een verhoging tussen de parkeerplaats en de laadpaal

Als bovenstaande in orde is, kan er overgegaan worden tot het daadwerkelijke plaatsen van de laadpaal. Door E-laad worden de paal, de plaatsing en de aansluiting bij de desbetreffende partijen aangevraagd. In de regel duurt het 4 tot 6 weken voordat de paal geplaatst is. Na de plaatsing duurt het 1 tot 4 weken voordat de aansluiting gerealiseerd wordt. Dit is afhankelijk van de netbeheerder in uw gemeente. Indien de gemeente ervoor kiest om al tijdens het verkeersbesluit toestemming tot plaatsing te geven, kan deze tijd

aanzienlijk verkort worden. Voor specifiekere informatie omtrent de termijnen van plaatsing en aansluiting kunt u contact opnemen met uw regiopersoon binnen E-laad.

Wanneer de aansluiting gerealiseerd is, koppelt E-laad dit terug naar de gemeente. Vanaf dat moment kan er gebruik gemaakt worden van de laadpaal. Ons advies is om een eventuele officiële opening pas te plannen nadat E-laad heeft aangegeven dat de laadpaal operationeel is.

Laat de elektrische auto's maar komen!

Contactgegevens

Stichting e-laad.nl

Stenograaf 1

6921 EX Duiven

T: 026-312 1776

@: gemeenten@e-laad.nl

Website: www.e-laad.nl

